

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
Helyben: Negyedévre 3 korona.
Egészévre 12 „
Vidékre: Negyedévre 5 „
Egészévre 20 „

Felolós szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
G á s z l ó J ó z s e f.

== Egyesszám ára 4 fillér. ==
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Tantalusi örömök.

— június 3.

A beruházási javaslatok voltaképpen tantalusi örömök, melyeket az országnak szereztek; a nemzet már időtlen idők óta éhezik s eleped a szomjuságtól és most vízáradásba állítják bele, melyben szomját oltani nem képes, alácsüngő gyümölcsökkel ingerlik, melyek rögtön felugranak a magasba, mihelyt utánuk nyul.

De csak az obstrukció teszi tantalusiakká a gyönyöröket.

A beruházások dus mértékben felsegítenék a kis és nagy ipart, új életet öntenének a kereskedelembe, a munkások nagyobb keresethez jutnának, jólétükről gondoskodás történnék, minden gunyhóba beáramlanék egy része annak az áldásnak, melyet e javaslatok magukba rejtenek, ha törvénynyé emelkedésüket veto-jával nem gátolná az ellenzék.

Az ellenzéknek egészen más a

célja, mint az, hogy e beruházások megtörténjenek; inkább csak magára gondol és csak magára akar gondolni és e mellett eszébe sem jut az ország jövője, legföljebb csak az, hogy végül azonosítja a maga érdekét az ország érdekével.

De az ilyen eljárás állandó nem maradhat, főleg miután a hangulat az országban egyre háborgóbb lesz.

És itt Lichtevert német szatirikusnak az a költeménye jut eszükbe, melyben a bűn és a büntetés ténykedését adja elő.

Nevetve, jókedvűen járja végig a bűn az országot, léptei alatt kihál minden virág, elszárad minden vetés, kiapad minden enyhülést adó forrás.

Körültekint a bűn s ekkor észreveszi, hogy mankón egy komoly alak sántít utána. Gunyosan kérdezi, ki az, aki utána biceg és talán még azzal a reménnyel is kecségteti magát, hogy utóléri?

— Én vagyok a büntetés — hangzik a válasz — későn, de biztosan utólérlek.

Igy fog ez nálunk is történni, mert a társadalmi és nemzeti épület alapját, az igazságot, nem lehet, nem szabad végkép megrendíteni.

A büntetés uton van már és talán hamarabb utóléri a gonosztevőket, mintsem gondolják.

Hogy a bűnök elkövetése ideje alatt a nemzet igen sok drága kincse teljesen elértéktelenedik, tönkremegy, hogy minden tetterő bénán, tehetetlenül fetreng, hogy a nép érzelme, gondolkozása elkeseredik, ezek olyan károk, melyeket már a büntetés sem tehet többé jóvá.

A beruházási javaslatok mutatják — mire van sürgős, égető szüksége a népnek, de egyszersmind mutatják azt is, mi az, amin léhán túlteszi magát az ellenzék, mely még hozzá elég vakmerő azt állítani magáról, hogy az ország javát tartja szemé előtt.

Becsületből.

Irta; Sass Ede.

I.

A fiatal ember, mikor a vasuti kocsis sarkába behúzódott, kezébe vette a lapokat s szemé megakadt ezen a híren:

Az elmaradt vőlegény. Egy szép fiatal leány szomorú regényéről, egy tragédívá változott lakodalomról szól az ének. A fiatal leányka a varrógép robotosa volt, s a kattagó gép mellett szötte tündéralmait a jövőről: egy fiatalemberrel, aki abban fáradozott, hogy megszerezze magának a kenyérkereső diplomát. Az ifjú szegény volt; s egyelőre az ő kenyérét, meg az egyetemi leckepezt is a varrógépnek kellett megkeresnie, s a varrógép kereké sokszor még éjjel is forgott; s gazdaasszonyának erőt adott a remény, hogy mindezt a fáradságáért édes kárpótlást nyer a jövőben. Az ifjú meg is szerezte a diplomát, a varrógép el is készítette a menyasszonyi ruhát, — de az esküvőre összegyűlekezett násznép hiában várt a vőlegényre. Helyette egy levél érkezett a menyasszonynak, amelyben az ifjú elmondta, hogy arra a felfedezésre jutott, — hogy nem szereti a leányt. Nagyon fiatal volt, mikor neki hűséget esküdött. Később lassan felmerült lélkében a kétség, de küzdött magával éreste, hogy neki becsületbeli kötelessége a leányt nőül venni. Most azonban az elhatározó lépést nem tudta megtenni. Ennek a házasságnak ugyanis boldogtalanság lenne a vége; jobb hát ha kölcsönösen lemondanak egymás-

ról. — A szegény menyasszony ájultan roskadt össze bűbajos álmái romjain: a násznép pedig felháborodva beszélt az ügyvéd úrról, aki kezében a diplomával nem vezette oltárhoz a szegény varrókisasszonyt, aki néki a diplomát szerezte. A leány kétségbeesésében öngyilkossági kísérletet követett el: s most élet-halál közt lebeg.

Jávör Géza elsápadt, mikor e hirt elolvasta. S azután egész éjszakai utazása alatt nem tudta többé kezébe venni az újságot; tenyerébe hajtotta a fejét s gondolataiba mélyedt. Mikor reggel céljához ért: a szállóban sietett átöltözködni és egyenesen — az esküvőre hajtattott. Szép piros menyasszony, liliumruhás rózsá várta. annál halványabb volt a vőlegény, úgy hogy arája aggódva kérdezte:

— Mi bajod, édesem?

— Semmi, — felt az iju. — Egy kicsit megtört az utazás . . .

A menyasszony forró, boldog öleléssel zárte őt keblére. S a fiatal ember azt mondta magában:

— Jól tettem. Nem vagyok olyan gazember, mint akiről az újsághír szól.

II.

Kis lakásban vagyunk, amelynek berendezése még az egykori jobblétről mesél. De a butorok kelméje megfakult,

kihasadozott: a szőnyegek hajdani virágdisze szomorú szürkévé kopott.

De nemcsak a szegénység sir felénk a pusztuló fészekből; sokkal bántóbb az u rendetlenség, amely a kietlen falak közt honol. A háziasszony tündérujjainak sehol semmi nyoma. Ezt a fészket nem tisztogatja, csinosítgatja becéző gond. Akik itt laknak, nem szeretik az otthonukat. Nem szeretik egymást. Mert akik otthonukat nem szeretik; egymást nem szeretik.

A levest már a foszladozó abrosz közepére tette a cselédleány, aki éppen délelőtt mondott fel az asszonyának, mert nem állja már tovább a sovány kosztott. Követeli, hogy adják ki a bérét, amit már három hónapja benn tartanak, A nagysága csaknem görcsöket kapott, hogy a nyelves cseléd neki támadt.

De még sokkal nagyobb csapás volt szegény, megtépett idegeire, amikor a törvényszéki szolga férjét kereste és helyette neki adta át azt a hosszú írást, melynek betűi összefolytak szemé előtt, amikor elolvasta.

Az asszony ott állott az ablaknál és merően bámult a havas utcára, melynek tulsó oldalát végigöntözte a déli nap s a csillogó fényszalagban boldog sétálók sűtkéreztek. Nem fordult meg, sőt nem is viszonzta a férje halk köszönését

Apponyi Albert gróf elnöksége.

S a j á t t u d ó s í t ó n k t ő l.

Budapest, jun. 2.

Apponyi Albert grófról a múlt héten bejárta az összes lapokat a hír, hogy lemond elnöki állásáról és bár e híresztelést gyorsan követte a hivatalos cáfolat, azt előszeretettel kolportálják azóta is. Fővárosi munkatársunknak alkalma volt ma egy volt nemzeti párti politikussal, a ki Apponyi Albert grófnak régi intimusa, beszélni erről a témáról.

Az illető ezeket mondta:

— Tény az, hogy Apponyi különösen az utóbbi fél év óta nagyon el van kedvetlenedve és sokszor gondol arra, hogy elhagyja a politikai arénát. Hogy különösen ma ezt szívesen megtenné, alig lehet ketelkednie annak is, a ki nézeteit kevésbé ismeri, mint én. Elkedvetlenedésének főoka a rágalom, a mely minden cselekedetét, vagy nézetét nyomon kíséri. Nem tehet vagy mondhat olyasmit a legteljesebb jóhiszeműséggel bár, hogy azt félre ne értsék, vagy félre ne magyarázzák rágalmozói. Mindazonáltal egyről biztosítom, hogy ellenségei célt nem érnek, mert ő mindaddig, a míg kötelessége maradni, nem fog távozni helyéről. Ő megígérte Széll Kálmánnak, hogy becsületesen kitart mellette és ezt az ígértét be is fogja váltani. Mert mindent kétségbe lehet vonni, csak egyet

nem: az Apponyi lelkiismeretes kötelességtudását.

Ebből következik, hogy bármennyire szeretnék is egyesek, Apponyi nem fog lemondani elnöki állásáról, sőt már ma Budapestre is érkezik, hogy a holnapi ülésen elnökölhessen és elnökölni fog szakadatlanul, a míg a helyzet és a kötelességtudás őt helyén tartja.

KÖZIGAZGATÁS.

× **A felekezeti iskolák segítése.** Holnap fogadja Budapesten a miniszter azt a küldöttséget, melyet a város legutóbbi közgyűlése azzal a megbizással választott meg, hogy a felekezeti iskolák és egyházak segítését tárgyzó közgyűlési határozatnak kedvező s mielőbbi elintézését kérje. A küldöttség tegnap d. u. 6 órakor értekezletet tartott s elhatározta, hogy holnap reggel utazik Budapestre. Széll Kálmán mint belügyminiszter holnap esütörtökön d. u. 4 órakor fogadja a küldöttséget, melynek tagjai Puky Gyula főispán vezetése mellett: dr. Wolafka Nándor v. püspök, Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Oláh Károly tanácsnok, Simonffy Imre kir. tanácsos, Kiss Albert ref. lelkész, dr. Bakonyi Samu országgy. képviselő, Kerekes Géza, Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány, Gyarmathy István és Pálfi Gábor városi bizottsági tagok, kikhez a tegnapi

értekezleten csatlakozásukat bejelentették még Aczél Géza, Polgári Bálint, Reichmann Ármin.

× **Jog- és pénzügyi-bizottsági ülés.** A jog- és pénzügyi-bizottság tegnap d. u. 3 órakor ülést tartott a városház nagytermében Vecsey Imre polgármesterhelyettes, főjegyző elnöklésével. A bizottság a világitási vállalat zárószámadását vette tárgyalás alá, majd az 1902-ik évi házipénztári zárószámadáson ment keresztül.

× **Értesítés.** A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya részéről a szülők és gyámok értesítettnek, hogy a m. kir. honvéd hadapród iskolákban az 1903—1904 tanév kezdetén betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetmények megérkeztek; pályázati véghatár idő f. évi augusztus hó 1-ső napja. Debrecen sz. kir. város egy alapítványi helyére pályázni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. évi június hó 22-én d. u. 5 óráig a tanács iktató hivatalba multhatatlanul beadják. A vonatkozó hirdetmények a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztály hivatalos helyiségében (Városház emelet 17. ajtó) beekintetők, hol az érdeklődők felvilágosítást nyernek.

× **Egységes kezelés a gyámpénztárakban.** A belügyminiszteriumban tudvalevőleg egy egységes kezelési szabályzatot dolgoztak ki a gyámpénztárak kezelését illetőleg. Ezen szabályzatot a belügyminiszter Debrecen sz. kir. városnak is megküldötte. A szabályzat a jövő hó 1-én lép életbe.

mikor az most a szobába lépett. A férfi sem ment oda hozzá: nem kérdezte meg tőle gyöngéd öleléssel: miért haragszik? Szinte természetesen találta, hogy neje őt így fogadja. Egy ideig járkált a szobában, amelyben barátságosan hideg volt, majd türelmetlenül kezdett dobogni az ebédlő-asztalon.

A feleség most otthagya az ablakot.

— Hazajött? — mondotta. — Nem is vettem észre, amikor belépett. Éppen most keresték. Ezzel az irással.

S odanyújtotta neki a végzetes papírlapot s végtelen keserőséggel nézett a férjére:

— Hát idáig jutottunk?

Szempilláin könnyesepp szikrázott. De tekintetében a harag tüze is fellebbant. Bosszusan, dühösen, szinte undorral nézett a férjára, akit pillantása lesújtott, mint a bűnöst a kerubiró kardjának villanása. A karsu déleceg, aranyhaju szép asszony valóban úgy állott előtte, mint a büntető kerubin.

A férfi átfutotta az irást s feje mellette hanyatlott:

— Idáig...

Az asszony összeesapta a két kezét;

Elsikkasztottad az ügyfeled pénzét. S most megtették ellened a feljelentést. Már idéznek is a törvény elé. Talán haza

se eresztenek többé a kihallgatás után. A szégyen vár reánk, a gyalázat.

Leroskadt az ebédlő asztal mellől s két tenyerébe fektette az arcát. Majd összerázkódott, mint a viperaesipte; föluggrott, kitoró indulattal támadt a férjére:

— Látod; ez okozta könnyelműséged, a hanyagságod! Nem volt kedved a munkára, csak a tivornyázásra. Most aztán rettenetesen meglakolsz és magaddal rántasz engem is a sárba...

A férfi nem védekezett az arcába csapott vádak ellen. Hosszu ideig mély csönd reszketett a szobában. Majd a férfi halk megtört hangon rákezdte:

— Igazad van. Elhanyagoltam az irodámat. Utóbbi időben már alig kerestem fel egy kliens. Minek is? Hiszen nem is végeztem volna el az ügyét. Nem volt kedvem a munkára. De hogy is lett volna? hiszen nem bántam, ha össze is omlik az egész házunk! Hiszen a munkám után nem találtam vigasztalást, jutalmat itthon. Hiszen vettem észre, hogy napról-napra elhidegülök irántam.

— Igen. Mind jobban elhidegülttem. De ez a hidegség rólad ragadt rám. En is észrevettem, hogy már nem szeretsz. S az én szívemből is elszállott a szerelem. Talán nem is szerettél soha sem.

— Klmondta a szót, amit én nem

akartam kimondani. Nem szerettelek sohasem.

Az asszony kerekre nyílt szemmel bámult a férjára.

— Nem szeretlek, Eszter. Végzetes tévedés volt, ami hozzád esatolt. A zöld diákgyerek szívének első fellángolása. Mint az őrangyal: úgy tűntél akkor előm, az ágrólszakadt gyereki fju elé, aki megmutattad számomra az utat, mely az üdvösséghez vezet. Mert akkor azt hittem: ez az ut az üdvösség útja. Te általad reméltem a menyországba — és kenyérhez jutni. A te költségeden, a szegény postáskisasszony megsugorgott pénzen jártam ki az egyetemem. És szent fogadást tettem, hogy egy egész élettel fogom leróni ezt a tartozásomat. De azután — azután szörnyű felfedezést tettem. A diákgyerek mámorea eloszlott — nem maradt csak a kötelesség rablánc, mely tehozzád fűzött. Milyen túsát vívtam én akkor önmagammal! Ugy éreztem, hogy nem lesz erőm elrebegni az oltár előtt a holtomiglant; hogy nem lesz erőm egy egész életen át szerelmet hazudni neked...

A feleség a meglepetéstől kábultan meredt maga elé. S fájdalmasan kiáltott fel:

— Miért hazudtál? Miért nem állottál előm őszintén, becsületesen az igaz-

Legolcsóbb bevásárlási forrás városunkban Nánássy Lajos elsőrendű vasüzlete Kereskedelmi Iparkamara épület, a hol rudvasak, fekete és hor-ganyozott I. a) Nádasi fedéllemezek, acél dobsinek, angol és Krausz-féle impregnált gépszijjak, gummilemezek, vízszintető üvegek, olaszkenyer, csepü, rétegfém a legolcsóbb árban kaphatók. — Az összes vasáru, konyhafelszerelési cikkek elősmert régi jóhírnevü, nagy raktár. (Alapított 1882) — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Agról-ágra.

Lukullus az Olimpuson.

Irta: Frank Zoltán.

Minden évben pünkösdi első napján, a rózsanyílás legszebb idejében összegyűlnek a „Vidéki Hirlapírók Országos Szövetségének,” az országban szerte-szét élő és munkálkodó tagjai, hogy ügyes-bajos dolgaikat megbeszéljék, rendezgessék.

Igy volt ez az idén is.

De mint minden évben, ugy ez idén is, e gyűlésnek két része szokott lenni. Az első a nyilvánosságának is szánt komoly tárgy közgyűlés, a második az utána következő vidám és barátságos lakoma, amindön is a dusak állandó s ugyszólván kizárólagos vendége, Róma egykor híres Lukullusa az Olimpuson is megteszi látogatását az ujságíró szerény igényű, de gondtalan népe között.

A gyűlés rendszerint érdekes, de a lakoma mindenkor érdekes lefolyású szokott lenni.

De nem lennék igazán kellő tapintatu ember és társadalmat jól ismerő ujságíró, ha nem tudnám azt, hogy az olvasót mindig jobban érdekli az emberen s így a testületen is az a bizonyos belső én, a mely csak a bizalmas körben szokott leginkább megnyilatkozni, ugy magunk között — a mint mondani szokás.

Miután pedig városunk ujságírodalmának emberei is szépen voltak képviselve, hát szinte kétszeresen érdekessé válhatik e bizalmaskodás, melynek színtere az otthon irók és ujságírók körének fővárosi helyisége volt.

Az Otthon tudvalevőleg nemcsak fényes, de zárt helyiség is.

Fényesnek annyira tülhalmozottan az, hogy szinte nem bírjuk szépségét egyszerre megemészté-

sággal? Hogy nem szeretsz, hogy nem vehetsz feleségül?

— Mit tettél volna, ha ezt cselekeszem? Minek tartottál volna akkor? Gazembernek, ugyebár? Hiszen megtették azt már sokan, hogy ott hagyták a menyasszonyukat, akinek a pénzével a jövedelmüket megállapították. Az ilyenek felett rendesen pálcát tör a közvélemény, anélkül, hogy a szívükbe látna, micsoda küzdelmükbe kerül ez az elhatározás! Becsületbeli kötelességük, hogy nőül vegyék azt a leányt, még ha nem is szeretik, még ha csupa boldogtatás lesz is a házasságuk. Én is nőül vettelek — kötelességből, becsületből. S mi lett a vége?

Az asszony ismét kezébe temette az arcát. Testét kínos zokogás rázta meg. S fuldokolva tördelte:

— Mégis... miért nem hagytál el akkor? Miért nem maradtál el az esküvőnél? Akármennyire fájt volna is a világ... Most nem lennék mindketten ilyen boldogtalanok...

A kis szobára szürke árny borult. A gond, a reménytelenség vigasztalan árnya. A férfi hallgatott s arra az ujsághirre gondolt, amelyet akkor olvasott, amikor utban volt az esküvőjére...

teni, zártak pedig már olyannyira az, — hogy minket p. o. Debrecen és vidéke, valamint kapcsolott részeinek (szóles e baza) iróit és ujságíróit is csak egyszer egy évben — ez alkalomból — s akkor is — vendégül lát csupán.

De hogy a dolgra térjek, szívesen és jól látott el igazán, kitérta nemcsak fényes helyisége zárt ajtait, de szívét, lelkét is.

Sőt annyira, hogy egy tálhoz és egy fedél alá gyűjtött bennünket az aznap szintén ülésező szakírók együletével.

— Óh azok a szakírók! — sóhajtana fel Lipesey Ádám a kör gazdája s a május 31-iki közvacsorán a szakírók csipdesésének végzetes hőse, az est Lukullusa, — csak legalább tudnám, hogy mi is lehet az a szakíró?

Mert az ősi vltus és olmésség e nagymestere, a tiszta-füredi Bernáth Gazsik és Keglevich grófok derék földije nemcsak kiadta a vendégül látott szakírók bosszúságára élceinek pazarlásig menő fulánkjait, meg is kapta érte a megrovási kalandot a Nemzetgazdasági Szemle derék szakkeresztjétől, Katonától, egy mérges kis kirohanásban.

Hát csoda-e, ha így sóhajtana fel!

Mert igaz ugyan, hogy ártatlan tréfiával inkább mulattatni, mint bosszantani akart, de kitelhet róla, ha a szakírók mégis inkább csak bosszankodni tudtak.

Pedig igazán sokat fáradozott a vacsora kitűnő voltáért nemes versengésében vele együtt Gelléri Mór a kör alelnöke, ki most az egyszer a közmondástól eltérően nem két szék, de két egylet között, mint egy élő és tekintélyes tilalomfa — egy széken ült.

És bár Rákosi Jenő a vidéki ujságírókra tett nagyszabású és hízegő felkészítője is igyekezett a vacsora felett a közgyűlési méltóság színét és izét megtartani, bizony csak nem sikerült az neki sem, hogy fel ne szabaduljanak, mire a jég hideg fagyalt tálalására került, a sok az élees pohárköszöntők áradata.

És ezekben aztán előljárt a mi nagynevű büszkeségünk és kitűnő poetánk, Szávay Gyula, ki tisztes koru Tiszti bányánkat glorifikálta meg anakronológiai leleplezésekkel, melynek derűjét nem tudta eloszlatni Tiszti bányánk még azon igérete sem, hogyha Benedek aradi szerkesztő kollégája több évre kapná meg a V. H. O. Sz. nek tanulmányi ösztöndíját, ugy ő kívánja, hogy ahhoz maga Arad városa is egyhangulag hozzájáruljon pár száz koronával.

Igy folyt ez véges-végig.

Pedig ez a két ember az egész vacsora alatt töltögette egymásnak poharába a bort és járt-kelt együtt mint Castor és Polux.

Ki hinné, a ki nem látta?

Vajjon mi a titka. Ugy-e kíváncsi vagy reá t. olvasó közönség, a ki az ujságíró nap-nap mellett keserű párt és társadalmi tusákban látod harcolni. Akár a tréfák idejében Tiszti Benedekkel vagy a komolv és nagy nevű Szávayval.

Hát megmondom. Az igazság átérzése; az emberszeretet és tapintat, mely e rendet dolgaik révén azzá neveli, hogy a becsülendők megbecsülése mellett önmagát és másokat is megtanulja — megbecsülni.

Igaz, hogy az ujságíró is ember s néha elveszti a tapintat utját, mint a mezzei hadak egy része tette a gyűlésen, kik jogokat követelni (értsd közte a máv. szabadjegyeket is) szólnakni el, de már az elnökséget s egymást ösz-

szeforrasztani s megbecsülni célzott vacsorára — el nem jöttek.

De e világ azért áll, sőt épen ezért szaporodik — tanulságokban is (bár lenne is fogamatja,) hogy bogár a bogárhoz s csillag a párjához pászol csak igazán.

De nini majd el is felejttem megmondani, hogy e vacsorán a leghatalmasabb beszédet Rákosi Jenő, a legvidámabbat Szávay Gyula mondta.

EGYHAZ és ISKOLA.

Nyilvános tornaünnep. A debreceni Svetits intézet polgári iskolai és tanító-nőképző-intézeti növendékei június 4-én, csütörtökön d. n. 5 órakor nyilvános torna-ünnepélyt rendeznek, mely egyuttal tornavizsgálat. Sorrend: I. polgári osztály. Tanító M. Fulgentia nővér. Különléle állások, fordulatok, kargyakorlatok lépések, vállgyakorlatok. II. polgári oszt. Tanító M. Fulgentia nővér. Szabadgyakorlatok. Labdajáték helyben, kar- és lábgyakorlatokkal. III. polgári oszt. Tanító M. Alfreda nővér. Gyakorlatok botokkal. IV. polgári oszt. Tanító M. Theofila nővér. Összetett gyakorlatok botokkal és buzogányokkal. — I. tanító-nőképző tanfolyam. Tanító M. Fulgentia nővér. Összetett gyakorlatok buzogányokkal. II. tanító-nőképző tanfolyam. Tanító M. Fulgentia nővér. Összetett gyakorlatok botokkal. III. tanfolyam. Tanító M. Alfreda nővér. Összetett gyakorlatok buzogányokkal. Egyenruha; az I-ső osztály sötétkék zsinór, II-ik vörös III-ik világoskék zsinór és a IV-ik fekete zsinór. — Az I-ső tanfolyam világoskék zsinór, II-ik fekete zsinór, III-ik sötétkék zsinór.

Vidéki hirlapírók országos gyűlése.

— június 3.

A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége az Otthon dísztermében pünkösdi vasárnapjának délutánján tartotta meg VI. közgyűlését, melyen a vidéki sajtó munkásait érdeklő számos fontos kérdés, mint a választott bíróság intézményének létesítése s a szövetség tanulmányuti ösztöndíjának adományozása is elintézt nyert. Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy körlevélben keresi meg az ország összes városait és törvényhatóságait a szövetség támogatására és mozgalmat indít a hirlapírók és kiadók közt való magánjogi viszony törvény útján leendő szabályozására s ebbe a mozgalomba bevonja a többi hirlapírói testületeket is. Egyébként a költségvetés megállapítása és a zárszámadások hitelesítése után az elnökséget és igazgatóságot újabb három évre megválasztották. A közgyűlés lefolyásáról tudósításunk ez:

Délután 4 órakor Kulinyi Zsigmond, a szövetség elnöke megnyitotta a közgyűlést, üdvözlővén a nagyszámú megjelent tagokat, kik az ország minden részéből a fővárosba jöttek. Nagy tetszéssel fogadott beszédben pillantott visza-

Tavaszi újdonságok!

szolid árák mellett.

Női és gyermek felöltőkben, nap és esernyőkben, selyem, gyapju és mos blouzokban, övök és nyakdiszekben, kosztümök és zsuponok, nagy választékban beszerezhetők

DARVAS TESTVÉREK-nél
női- és gyermek felöltő áruházában
Főtér, a Hungária-kávéház mellett

a szövetség hat esztendei működésére, mely a vidéki hírlapírók erkölcsi és anyagi érdekeit sok tekintetben előre vitte.

Anyagi tekintetben, sajnos, az első évek eredményeihez képest, a szövetség vagyonának gyarapodásában némi stagnálás észlelhető, de szülő reméli, hogy a szövetség tagjai, kivált a nagyobb városi központokban, erélyes és buzgó propagandát fognak kifejteni a segélyalap gyarapítása érdekében. Jelenleg a segélyalap 64.000 koronát tesz, melynek kamataiból évenként 2580 korona áll rendelkezésre. A szövetség összes vagyona ke-rekszám 100.000 korona. Eddigél a szövetség szűkölködő tagoknak 2380 koronát utalványozott segély címén. Még egyszer kéri a tagok buzgó működését, mert a szövetség felvirágozása elsősorban az ő kitartásuktól és ügyszeretettüktől függ. (Eljenzés.)

Áttérve a napirendre, a közgyűlés tudomásul veszi az 1902-ik évi zárszámadásokat s megállapította a jövő évi költségvetést 15728 k. végösszeggel,

Palócz László titkár előadta az igazgatóság évi jelentését, melyet a közgyűlés tudomásul vett. Majd az indítványokra került a sor, melyeket a beható vita után a közgyűlés magáévá tett. Legfigyelemreméltóbb az a határozat, melylyel a közgyűlés kimondotta a választott bíróság szervezését, — mely hírlapírók közt felmerült vitás ügyekben, ha valamely szövetségi tag eziránt az igazgatósághoz fordul, hivatva lesz dönteni.

A szövetség ezidei tanulmányuti ösztöndíját, 500 koronát, ifj. Móricz Pál debreceni szerkesztő kapta, jövő évre az ösztöndíjat Benedek Árpád aradi szerkesztőnek szavazta meg a közgyűlés.

A hírlapírók és lapkiadók között való szerződötési és magánjogi viszony-nak törvény útján leendő rendezése végett elhatározta a közgyűlés, hogy a többi hírlapírói testületek bevonásával erélyes mozgalmat indít s elfogadta a további eljárás alapjául az olasz hírlapírók szövetsége által kidolgozott törvényjavaslatot.

Dr. Milkó Izidor (Szabadka) indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy megkeresi az ország városait és törvényhatóságait, lépjenek be alapító tagokul és támogassák ily módon a szövetség emberbaráti céljait.

Pólya András (Nagyszentmiklós) indítványára elhatározta, hogy a nemzeti-vidékeken küzködő magyar sajtó helyzetének és működésének megkönnyítése végett a szövetség alkalmas módon járjon közbe, hogy ily helyeken rendezendő hazafias ünnepélyek bizonyos támogatásban részesüljenek.

Halász Lajos dr. (Nagyvárad) melegen méltatja az elnökség és igazgatóság buzgó és önfeláldozó működését s indítványozza, hogy a közgyűlés háláját és elismerését jegyzőkönyvben fejezze ki. (Eljenzés.)

Kulinyi Zsigmond elnök, minthogy az összes tisztikar megbízása lejárt, kéri a közgyűlést, hogy a választásokat ejts meg.

Tiszti Lajos. (Arad) mint korelnök indítványára a közgyűlés nagylelkűségét közt egyhangulag újból megválasztja elnöknek Kulinyi Zsigmond szegedi szerkesztőt, aki köszönő szavakkal újból elfoglalja az elnöki széket.

Ugyancsak nyhanguag lettek nagy lelkesedés közt újból megválasztva: alelnökké Barát Ármín (Temesvár) és Szávay Gyula (Debrecen) titkárrá Palócz László (Szeged) és pénztárnokká Tömörkényi István (Szeged).

Szavazás után megválasztotta a közgyűlés az igazgatóságot és felügyelő bizottságot.

Elnök hálás köszönetet mondott az „Otthon” körnek a kollegiális vendégszeretetért s berekesztette a közgyűlést.

A közgyűlésen Debrecenből jelen voltak: ifj. Móricz Pál, Dr. Király Péter Kuthi Zsigmond, Rudnyánszky Gyula és Frank Zoltán hírlapírók, a szövetség rendes tagjai.

A lakoma.

Esti 8 órakor az „Otthon” disztermében a Vidéki Hírlapírók Szövetsége és a Szakírók Egyesülete közös lakomára gyűltek össze, melyhez nagyszámu résztvevő jelent meg. Az Otthon elnöke, Rákosi Jenő és itt időző európai híri hazánkfia, Steiner Lajos dr. berni egyetemi tanár szintén résztvettek a lakomán.

Az első felkösöntőt Gelléri Mór mint az Otthon alelnöke mondotta a két hírlapírói egyesületre, üdvözlölvén a vidéki kollegákat és a szakírókat az Otthon vendégszeretöen egyesítő hajlékában. — Kulinyi Zsigmond az Otthon körre és a szakírók egyletére valamint ezek elnökeire; Rákosi Jenőre és Gelléri Móra emelt poharat. (Eljenzés.)

Rákosi Jenő kifejti hogy a hírlapíró munkájának sikere és áldásos volta első sorban attól függ, hogy a hírlapíró azokat az elemeket, embereket és intézményeket, melyeknek körében működik, őszintén és szeretettel ítélje meg, intenciókat megbecsülje, törekvéseiknek jóhiszeműségében megbizze. Herman Ottó évekkal ezelött csapongó elragadtatással írta le Norvégia benyomásait, az országot és lakóit mint a rend erkölcsöség és becsületesség mintaképeinek mondotta s a sorok közt elárulta, hogy szerint a itt Magyarországon az emberekről s intézményekről körülbelül ennek az ellenkezője áll s hogy itt mindent hatalmába kerített már a korrupció. Röviddel azután divatba jöttek Ibsen munkái, aki egészen másként írja le a honfitársait, el nem titkolva azokat a hibákat, melyekben bizony ők is, emberek lévén, fölös számmal bővelkednek. Akkoriban itt járt Ibsen maga és egy alkalommal a szölo poharat emelvéen rá, úgy ünnepelte a nagy norvég író, mint aki visszaadta honfiui lelkének békéjét és egyensúlyát. (Tetszés.) Mi magyarok se vagyunk hát rosszabbak, mint a többi emberiség. (Tetszés.) Szölo behatóan ecseteli a vidéki sajtó működését s nagy tetszés közt méltatja a jelentőségét, mondván, hogy a vidéki sajtó a közéleti vérkeringéssel való közvetlen érintkezésnél fogva edes hazánknak soknyelvü és különböző nemzetiségek lakta vidékein jobban be tud hatolni a nemzet testének legfinomabb ereibe s intenzivebb üdvösebb módon tudja befolyásolni a szellem és kulturális tényezőket, min a távol álló fővárosi sajtó s így a nemzeti erők tömörítése és összeolvasztása tekintetében is igen fontos feladat hárul rá. (Tetszés.) Három varázsoja: az igazság az emberek szeretete és tapintat, — ha a vidéki sajtó ezeket helyesen és hiven követi, csodákat tud művelni. Legyözhetlenné teszi a vidéki sajtót s lefegyverzi a legádázabb ellenséget is. — A vidéki hírlapírók szövetségének elnökére emeli poharát. (Hosszantartó eljenzés és taps.)

Barát Ármín köszönetet mond a

vidéki sajtó működésének és jelentőségének ilyen megtisztelő méltányolásáért. Rákosi Jenő valóságos varázstükröt tartott a vidéki hírlapírók munkásai elé, melyből sokat tanulhatnak, de a mely újabb erőt, önértet is önthet beléjük, hogy annál nagyobb lelkesedéssel szolgálhassák hazafias hivatásukat. — Szölo az Otthont élte, mint a magyar sajtó szellemi és erkölcsi központját.

Felkösöntöt mondtak még: Lipesey Ádám, Ordódy Lajos' ée Jakasy Odön, Szávay Gyula, Tiszti Lajos, Fehér Dezső Katona Béla, Pólya András és még többen. — A lakoma éjfélíg tartott.

H I R E K.

N a p l ö.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap ünnepponapon d. e 9—12-ig.

Június 5. Városi közigazgatási bizottsági ülés d. u. 3 órakor.

Június 10. A közigazgatási tanfolyan hullatónyári táncmulatsága a nagyerdei Vigadóban

Június 8. Hajdumegyé közigazgatási bizottságának ülése d. e. 9 órakor.

Június 9. Városi közgyűlés.

Június 13. Jogász-mulatság.

Népiünnep a Nagyerdön.

A reggeli és a kora délutáni órákban sűrű fellegek vonultak fel, haragos szél süvített az utcán, letépte a fehér fűrtös akácvágot s durván sodorda végig a kemény kövön. Szegény akácvirágok, alig nyiltak még ki. Csak legalább még egy napig illatoztak volna, legalább ne pünkösdi másodnapján jött volna az a zimankós idő, a népiünnep napján.

Hej! sok aggódó szem kémlelte az ég egyhangú szürke kárpitját, sok sóhaj szállott fel a magasba. — Lehet hogy ettől váltak szét egyszerre a felhők, mintegy varázsszóra s kiragyogott az ég tiszta kékje.

Erre aztán rögtön megelevenedett a népvándorlás kora. A szegények és vállalkozó szelleműek gyalog, a tehetősebbek kisonaton, a gazdagabbak kocsin és ekhós szekereken. Miután pedig ezekben az osztályokban mindenki benne foglal-tatik, így az egész Debrecen kiinn volt a nagyerdön.

De kimentünk volna bizony akkor is, ha menydörgös ménkük potyogtak volna. Mert a nagyerdei pünkösdi népiünnep már a vérünkben van. — Nagy apáinknak szépapja is ott ünnepelte már piros pünkösdöt. Ki is mentek oda sokan már reggel, éppen mikor legjobban zuhogott az eső.

Csorba néni a fonatossütök közismert típusa nagy bizodalommal állította fel a sátrat, tudta ő azt, hogy megfog telni. Annyi kött tésztát vitt ki a dagadó hófehér párnák közt, hogy elég lett volna a felemelt létszámu hadseregnek. Pedig annak el kellett fogyni, mert azt azért

vitték ki. Képes lett volna Csorba néai az egészséget elfogyasztani egymaga, mint azt a szégyent megérni, hogy pünkösdi népünnepeken el ne fogyjon a fonatosa.

No de el is fogyott. Szép uri asszonyok, kikent gavallérok nem átalották lekuporodni a sátor előtt tányérral a kezükben, hogy várják a frissen sült, piros, görbelábu fonatosokat. Mert a sátorokban nem volt már hely a későn jövőknek s kénytelenek voltak kémszemlére indulni a látóvalók közt. Nem volt ám ez se utolsó élvezet. Volt ott annyi látni való, hogy alig győzte az ember nézni.

Öt-hat helyen deli fiatal legények tüzes szemű magyar lányokkal járták a esárdást, hamisítatlan, igaz érzéssel. Itt az amerikai hinta repült merész ivben a levegőbe bátorszívű hadfiakkal s szerelmes szívű szolgáló leányokkal, kik szívük királyát még az amerikai hintára is követni tudták. Amott potom 10 fillérért beteggé szédülhetett az ember a körforgón, emitt 20 fillérért lehetett látni az óriási kigyót mely fejétől a farkáig 8 méter, farkától a fejéig megint 8 méter, összesen tehát 17 méter hosszú, vagy azonkívül Bismark két koponyája egyik 7 a másik 47 éves korából . . .

A jótékony esőtől felfrissült természet pedig lehelte az áldott jó levegőt, az üde zöld lombok késő éjszakáig sutogtak róla, hogy az idei népünnepe is éppen olyan, mint a tavalyi és mint a 100 év előtti, vagyis eredetiségéből, kedvességéből nem vesztett semmit.

* **A szabadság új munkatársai.** A Szabadság szerkesztősége június 1-től új belső dolgozóitársakat szerződtetett. — Ezek: *Frank Zoltán*, ismert író és hírlapíró, a ki legutóbb Miskolcon működött s akit miskolci kartársai szeretettel bucsuztattak el; *Tar Zoltán*, a fiatalabb újságíró nemzedék igen tehetséges tagja és *Széky Ákos*, a kinek magvas, értékes cikkei, tárcái és komolyabb irodalmi dolgozatai eddig is több ízben közöltek már Szabadság. Mikor e változásokról híradással vagyunk, reméljük, hogy új munkatársaink működése és egyénisége nemcsak a Szabadság hasábjai, hanem a társadalmi életben is állandóan gyarapítani fogja a sajtó erejét, hatását és tisztességét.

* **A Csokonai kör közgyűlése.** A Csokonai kör mai választmányi ülésén készíti elő közgyűlését. Ma kerül napirendre a számvizsgálók jelentése, a költségirányzat, a főtitkár évi jelentése és több fontosabb ügy. A választmányi ülés ma délutáni fél 5 órára van egybehíva a Kereskedő Társulat disztermében.

* **Kegyes alapítvány.** A jótékonyaságáról és kegyes adakozásairól általánosan ismert özv. Hegyi Mihályné szül. Józsa Eufrozina urnő ismét szép alapítvánnyal tette nevét emlékezetessé. A ref. kollégiumbeli hittantanulók lehető ingyenes táp-

intézeti ellátására 2000 korona alapítványt tett. A lelkesi pályára készülőknek mindennapi kenyérrel látja el, hogy e segély által képesítsenek ők is majd a lelki kenyér osztogatására. A szép cselekedet önmagában leli jutalmát.

* **Járvány B.-Ujvároson.** A szomszédos B. Ujvárosban a vörheny járványszerűleg fellépett. Naponta 10—15 megbetegedés fordul elő, hasztalannak bizonyul a járvány meggátlására tett minden óvintézkedés s féltő, hogy a közelség miatt városunkban is fel fogja ütni fejét.

* **Eljegyzés.** Hegedüs Gyula aradi kereskedő eljegyezte Klein Idát, Katz Lajos helybeli borkereskedő nevelt leányát,

* **Kinevezés.** A debreceni kir. ítélő tábla elnöke Molnár Miklós végzett joghallgatót, a debreceni ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokká kinevezte.

* **Egy régi orvosné temetése.** Pünkösdi másodnapján temettek el egy 77 éves urinőt, Borsos Rózát, városunk egykori nagy hírű főorvosának, dr. Kain Albertnek özvegyét. Sokan vannak még a kik a közkedvelt főorvosra emlékezve, kegyelettel gondoltak özvegyére, kit betegségé tiz hosszú év óta zárt már be szobája négy fala közé. Régi ismerősei és tisztelői napról napra szívesen látogatták az agg urinőt, mivel jól esett elemlegetni a fehérlő lelkű orvos szép tetteit, kinek háza tehetséges tanuló ifjak s művészek hona volt s ki annyi embernek adta vissza életét önzetlenül, csupán egyszerű köszönettel fizetve meg önfeláldozó fáradságát. A végtisztességtételre megjelentek a távolból a nagy kiterjedésű, előkelő Kain és Valentin családok tagjai, valamint a helybeli Borsos család élő tagjai. A multat ismerők mély részvétele kísérte a családi sírboltba anyja, fia és férje mellé. A koporsó felett Könyves Tóth Kálmán megható szavakban emlékezett meg az agg urnő nemes szívéről.

* **Műkedvelőelőadás.** Szabó Miklós táncitanító volt növendékeiből alakult műkedvelő társaság pünkösdi másodnapján tartotta első előadását a Margit fürdő disztermében. Az első előadás olyan sikerrel folyt le, mely méltán szolgálhat buzdításul a folytatásra. A szereplők kivétel nélkül megállták helyüket s a közönség, mely zsufolásig megtöltötte a termet, nem fukarkodott a méltó elismerés nyilvánításával. Ez alkalommal Murai Károly Virágfakadás című vígjátéka került színpadra s előadás után Kiss testvérek zenekara mellett virágos virradtig járták a táncolni jól megtanult volt növendékek.

* **A Fröbel gyermekkert egylet** ma június hó 3-án délelőtt 11 órakor a Kossuth utcai ev. ref. felsőbb leányiskola tanácstermében közgyűlést tart, melyre az egyletnek alapító, pártoló, rendes, választmányi tagjainak figyelmét ez uton is felhívjuk.

* **Villámcsapás.** Fenséges látványt nyújtott tegnap délután az ég kárpitja. Egyik oldalról komor, sötét viharfelhők tornyosultak, a másik oldalról acélszürke, félelmes jégfelhők közeledtek. A maga egyszerű borzalmasságával tört ki az égi háboru. A két közeledő felhőtábor gyors egymásutánban váltogatta dörgő villámcsikráit, mignem egészen egymásba omlottak s azután szeszélyes tavaszi szellő gyorsan más vidékre hajtotta őket. Erősen tartottunk tőle, hogy jégverés lesz, mely most végzetes lett volna a gazdaközönségre, azonban szerencsére

nam zudult le. A komor felhők azonban még sem vonultak el egész nyomtalanul városunk felett. Este 6 óra 45 perekor óriási dördülés rázta meg a levegőt s mindenki azt hitte, hogy valahol közelében ütött le a — villám. — Tényleg le is csapott a villám, még pedig a városnak a Hatvan utcán lévő farraktárába, hol egy leányt az erős légrázkódás földre sujtott, de csak könnyebb természetű sebesülést szenvedett. Szerencse, hogy csak ugynevezett száraz menykő volt s fel nem gyújtotta az óriási mennyiségben felhalmazott faanyagokat.

* **Öngyilkossági kísérlet.** Minden embernek meg van a maga goudja, bánata, nyomorúsága s nagyon kevés azon választottak száma, akiknek eleitől végig rózsás az útja. De viszont mindnyájunk lelke előtt ott lebeg a földiekkel játszó égi tünemény: a remény. A kinek nincsen vágya, reménye, csak az a boldogtalan ember. Az ilyenek szokták eldobni maguktól könnyelműen az életet. Tegnap délután egy asszony akart az élettől megválni. Dusek József cipész felesége szül. Hevelős Erzsébet a szerencsétlen, nem bírta már tovább szenvedni a családi viszálykodást, nyugalomra vágyott, oda, a hol nem fáj semmi. Megmérgezte magát, még pedig olyanképen, hogy óriási mennyiségű zsiros szódát ivott. A maró folyadék összeégette teljesen a belső részét, úgy hogy fájdalmában sikoltozni kezdett. Az előrohanó házbeliek rögtön értesítették a rendőrséget, mely rögtön megjelent az öngyilkos Bethlen-utca 62. szám alatti lakásán s beszállította a városi közkórházba, a hol dr. Hutiray József kórházi s. orvos vette kezelés alá. Életbemaradásához gondos ápolás mellett van remény.

* **Selbout.** Izraelita vallásu polgártársaink tegnap és tegnapelőtt ünnepelték selbout, vagyis a zsengek ünnepét, annak emlékére, hogy Mózes e napon hirdette ki a Sinai hegyen az Ur tizparancsolatát s e napon áldozták fel Jeruzsálemben a termés zsengeit. A Deák Ferenc utcai imaház ez alkalomból virágokkal és délszaki növényekkel gazdagon volt díszítve s a halottak lelki üdvéért Krausz Vilmos főrabbi mondott eszmedus könyörgést.

* **Tekepálya megnyitása.** A kereskedő ifjak új tekepályát készítettek a Piac-utca 9-ik számú Csanak-féle házban, melyet június 7-én vasárnap, ünnepélyesen készülnék megnyitni. Az ünnep részleteit most állítja össze a rendezőség. Lesz versenytekőzés is, melyre igen értékes díjak vannak kitűzve. Este a tekepálya csinos helyiségében társas vacsora lesz.

* **Megnyílt a Hauer-mulaté.** Az Angol királynő szép virágos udvarán zajos, vidám élet volt pünkösdi hétfőjén. Akkor nyílt meg a Hauer-Mulaté, melynek első előadását nagy számu közönség élvezte végig. Igazán érdekes, változatos számok egész sorozata gondoskodott a mulatozásról. Kitűnő eső Gyárfás Odón s a Tarka Szinpad teljese éneklő, játszó, táncos személyzete. A három kis Bertini gyerek nagy feltűnést keltett merész, művészi kerékpározási mutatványaival. — Még fokozódott a feltűnés, mikor a fekete Patti a kaliforniai néger lány énekelte: remek, kristály tiszta szoprán

hangja, triplója s énektudása ámulatba ejtette a közönséget, mely egész este sokat tapsolt és nevetett.

* **Köszönetnyilvánítás.** Az ev. ref. leánynevelő intézet majálisán felülfizettek. Dicsőfi József 3 kor. K. Tóth Kálmán, Gróf Volkenstein, Kovács Mihály és N. N. 1—1 kor. Kiss Aron püspök ur beküldött 5 koronát. Fogadják az intézet nevében a rendezőség szives köszönetét.

* **Nyilvános nyugtázás.** Az ev. ref. leánynevelő intézet Rákóczi ünnepén a jótékony cél érdekében felülfizettek: özv. Springer Józsefné, Kiss Albert és Lengyel Imre 2—2 kor. Kovács Lujza, Borcsos Katalin, Dóczy Ilona, Simcsffy Imre, Dóczy Gedeon. Szeremley Béla, Szarukán Sándor és N. N. 1—1 kor. Szaniuter Matild 60 kor. X] Y. és Z. V. 50—50 fillért. Fogadják a rendezőség szives köszönetét.

* **Köszönetnyilvánítás.** özv. Krámer Sámuelné Rottmann Rozália urnő, unokája Leslie Anna születési esetének bejelentésekor, Nagy Gyula t. anyakönyvvezető ur utján 9 koronát, a Debreceni városi dalegylet pedig név. Márk Endréné urnő temetése alkalmából, koszoru megváltás címén a siketnéma iskola alapja javára 40 koronát juttatott kezeimhez, miért is fogadják őszinte köszönetemet. Debrecen 1900 június hó 2-án. Oláh Károly tanácsnok.

* **Rózsaszin akták az ügyészségen.** Az ügyészségnél a legcsekélyebb dolog is, mint bünyel nagy fontossággal bírhat. — Ott bizony még az elejtett szót is lebélyegezik és mellékelik. Ki gondolná, hogy a szerelmes levél is szerepelhet, mint bünyel, még pedig, mint fontos bünyel. — Jelenleg pedig éppen így történt az ügyészségnél. Hét darab rózsaszin papíros, csokolódzó galambpárral ékített szerelmes levél szolgál bizonyítékul arra, hogy Varga Lukács csalást követett el özv. Pálffy Jánosné debreceni lakos ellen csalást, még pedig a mely nemcsak a büntető törvénybe, hanem a szerelmi §§-ba is beleütközik. Igen, Lukács rutul visszaélt özv. Pálffy Jánosné szerelmével. Az özvegy asszony szívét szerelmre gerjesztette, házasságot ígért neki s mikor mindenéből kifosztotta, rutul cserbe hagyta. Annyival csunyább dolog ez Lukácstól, mert a kicsalt pénzzel hités feleségétől is megugrott.

* **Famunkások mulatsága.** A famunkások szakszervelete jól sikerült kedélyes estét rendezett pünkösd első napján este a Margit fürdő dísztermében. Kiss Gyula jóhírű zenekara 80 táncoló párnak húzta az első négyest s a kedélyes este még reggel 6 órákor is tartott.

* **Angelotti a Bikában.** Angelotti ki-tűnően szervezett dallásulata, mely tegnap is zsúfolt ház előtt szerepelt, megint gyarapodott egy itt nagyon kedvelt erővel, Roland Róberttel, a kit a közönség szívesen látott viszont, Különösen páratlan hangszerutánzó mutatványival aratott nagy tetszést. A társulat többi tagjai is jók és kielégítik az igényeket. A műsor elmés, változatos és jó ízlésre vall. Így érthető hogy az *Arany Bika* színházi udvarán minden este megtelik előkelő közönséggel.

* **Klub a gorombák ellen.** Londonban nagyon finom lelkű emberek vannak, a kiket régóta bánt az, hogy sehol sem káromkodnak annyit, mint Londonban. Néhány év óta, amióta a rendőrség maga

is beleártotta magát a papság unszolására rikább ugyan az istenkárómlát az utcán, mert aki Istent káromokak elékü: azt megbüntetik; de azért káromkodnak eleget az isten neve nélkül még most is. Néhány finom érzékű ur most nagy akciót indított e durvaság kirtására. —

A lemagosabb arisztokráciában indult meg az eszme hódító útjára immár pártfogója lett a papokon kívül a gyárosok, kereskedők és vállalkozók kasztjának nagyrésze is. A szövetkezet klub alakjában lépett fel; alakítottak klubot a káromkodás ellen s nagy tőkével már hozzá is fogtak a térítés munkájához. — Hangzatos plakátokkal felhívták a lakosok minden társadalmi rétegét, hogy kerülje a durva szavakat. Ezeket a plakátokat kifüggesztették az összes nyilvános helyeken, győrak és munkatelepek eltűnő pontjain. A misszió most londoni bérkocsis területeket is megnyerni igyekszik erre pedig nagy sulyt fektet, mert a kocsisok mindenütt, Londonban is, a legkáromkodóbb emberek.

* **Furcsa játék.** Rácz Mihály és Torkos Mihály barátságosan iszogattak a Róth Simon kocsimájában. — Régi jó puszi-pajtások, hiszen már gyermekkorukban együtt játszadoztak a porban, később pedig a leányokkal. A két barát férfi korában is megmaradt jókedvű, tréfás embernek s ott a Róth Simon kocsimájában is elkezdtek egymással játszani. Játékuk valószínűleg a felkapott angol labdarugás mintájára mehetett, mert úgy megrugta játékból Torkos Mihályt Rácz Miska, hogy az orvosi látlet szerint 15 napon tul gyógyul be sérülése.

* **Hűtlen segéd.** Nem szerelmi hűtlenségről van szó, mert azért nem büntetné meg a törvény Kohn Ármint. Bár inkább azt követelt volna el, mert abból senkinek se lett volna kára, Igy azonban érzékenyen megkárosította kenyéradóit Varga és Markbreit kereskedőket. Kohn Ármint ugyanis a nevezett cég Piac utcán lévő bazárjában volt hosszú idő óta alkalmazásban, hol mint ügyes embert nagyon megbecsülték s teljesen megbiztak benne. Ezt a bizalmat aztán Kohn Ármint arra használta fel, hogy gazdáit érzékenyen megkárosítsa. Ladászámra szállította lakására a lopott holmikat több 100 korona értékben, miglen rajta vesztett s tegnap a rendőrség bünygyi osztálya kezdezősködött utána ilyenformán:

Nem látták kérem a kis Kohn Ármint? . . .

* **Gyujtogatás és lopás.** Madai Gábor és Bereczki Gábor b.-ujvárosi lakosok gondoltak egyet s váltóra pénzt vettek fel. Madai Gábor tovább gondolkozott s arra az elhatározásra jutott, hogy ő bizony nem fizeti a törlesztést. Bereczki Gábor hamarosan nem talált más eszközt bosszúja kielégítésére, minthogy felgyujtotta a Madai Gábor házat. Az oltás alatt egyedül Tar Bálint merészelt bemenni az égő házba, de onnan nem mentett ki egyebet egy párnánál, meg 70 korona készpénznél. A párnát át is adta a 70 koronáról azonban tudni sem akar, pedig neki semmi oka sincs Madai Gáborra haragudni.

* **Talált kutya.** Egy fekete féléves szetter-kutya találtatott. Tulajdonosa kellő igazolás mellett átveheti a város istállójában.

x **Fehér feketén** foltozott 6 hetes foxterrier kutya kölyök elfutott, a megtaláló kéretik, hogy jutalom ellenében azt a Kossuth u. 30. szám alatt adja át.

x **Az iskolai év** közelgő végével, egy 6 gimnáziumot végzett alkalmas fiatal

embert *gyógyszerész-gyakornokul* felveszek. Dr. Rothschnek V. Emil, Debrecen, Kossuth-utca.

Az *Arany Bika* kávéházban ma este Rácz Károly zenekara játszik.

TÁVIRATOK.

Összeesküvés az olasz király ellen.

Páris, június 2. Viktor Emánuel olasz király ellen összeesküvést szöttek. Három embert letartóztattak. Öt elmenekült, kiket Mentoneban elfogtak.

A horvát lázongások.

Zágráb, jun. 2. A horvát fővárosban ismét tüntetések voltak, harminc embert letartóztattak, többen megsebesültek.

Fiume, jun. 2. A máv. állomásait és vasuti vonalát egész Horvátországon keresztül katonaság őrzi. A forgalom mégis erősen megapadt. A pünkösdi ünnepek alatt Abbaziában alig volt vendég.

Sulyosan beteg főispán.

Veszprém, jun. 2. Fenyvessy Ferenc veszprémmegyei főispán sulyos betegsége oly rosra fordult, hogy környezete a legrosszabbtól tart.

300 000 korona jótékony célra.

Budapest, június 2. *Deutsch* Sándor földbirtokos és vállalkozó ma ifjan elhunyt felesége emlékére 200.000 koronát adományozott a budapesti zsidókórház céljaira. *Deutsch*nek nemrégiben elhalt atyja *Deutsch* Antal szintén 100.000 koronát hagyományozott jótékony célra.

Egy képviselő balesete.

Liptó-Szt.-Miklós, június 2. Angyal József országgyűlési képviselő Palugyay Mór földbirtokos kocsiján vacsorára hajtottak tegnap este. A lovak hirtelen megbokrosodtak és a kocsiiban ülők kifordultak az utra. Ugy Angyal mint Palugyay sulyosan megsebesültek.

Szerencsétlenség a Dunán.

Paks, június 2. Ma hajnalban nagy szerencsétlenség történt Gerjenben a Dunán. Egy uszályhajót bocsátottak vízre és ez alkalomból Szücs Benő és Szabó Sándor tartották a hajókötelet egy csolnakban. Diósi János kormányos a hajóról eleresztette a kötelet, mielőtt figyelmeztette volna az embereket. A kötél leütötte a csolnakról mind a két embert. Ezenkívül a párton állók közül is többeket megsebesített. Szücsöt kimentették a vízből, Szabó azonban nyomtalanul eltűnt a Duna hullámai között. A vizsgálatot megindították.

A szerb választások.

Belgrád, jun. 2. A tegnap tartott szkupeczina választásokról szóló végérvényes jelentés a következő: 216,870 választó közül 181,906 jelent meg az urnánál, kik közül 182,583 adta szavazatát a kormány listáira 1922 az ellenzéki listákon levőkre szavazott. Az ellenzék egy jelöltjét sem választották meg. Valamennyi megválasztott képviselő, és pedig számszerint 130, kik közül 70 liberális, 30 radikális pártot tartozók valamint a többi 29 részben pártonkívül, részben volt haladóparti, kormánypártiak.

Gabona tőzsde.

Budapest, június 2. Buzakinálát mérsékelt vételkény korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 28,000 métermázsa került forgalomba tartott áron. Egyébb gabonanemek változatlanok.
Idő: szép

Buza áprilisra	0.00—00.
" májusra	7.61—62.
" októberre	6.57—58.
Rozs áprilisra	6.60—61.
" októberre	5.48—49.
Zab áprilisra	5.48—49.
" októberre	6.44—45.
Tengeri májusra	5.35—36.
" júliusra	6.42—43.
Repce augusztusra	12.35—45.

Regénycsarnok.**Egy veréb.**

Irta: *Malonyai Dezső.*

A két öreg leány a földszinti szalonban várta esténként, hogy a kicsit lefektessék. A kandallóban lobogott a tűz s ők is ott ültek előtte, szemben egymással, két magashátú, párnázott karosszékben. A kerti balkonra nyíló üvegajtó szárnyai tárva voltak s künt nesztelenül szendergett a fák között az enyhe augusztusi éjszaka.

Kilenc óra felé szokott előkerülni az emeletről Kati, a nagy normandiai dajka és jelentette, roppant lihegve, mintha egész délután ezzel a hírrel szaladt volna:

— Alszik, hogy alszik! Jaj, én kis Istenkém, milyen szépen alszik!

Mire az egyik öreg, Nina néni, a jó mama, rendesen összeborzongott s könyörgött neki:

— Kati, az ég áldjon meg, ne szuszogj úgy! . . . Nem bírom.

— En? — válaszolt méltatlankodva Kati. — Hiszen nem szuszogok én!

— Hogy felesel! Hallod, Cecil, hallod, hogy felesel velem ez a gránátos! Kérgesd el már, kérlek.

A másik öreg, Cecil néni, a nagymama, mosolyogva kereste elő a keze ügyébe álló asztalkáról gyöngyház nyelvű lornyetjét (mennyi törékeny apróság fért el azon a kis asztalon!), lassan kinyitotta, szeme elé emelte, de azért mégis csak úgy az üvegek fölött nézett a dajkára, kérdezőn:

— Szépen alszik? . . . Jól betakartad őt, Kati? Tudod, milyen hűvösek az éjszakák. Az ablakot nem hagyta nyitva? . . . Mindjárt megnézzük.

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR.**Fix fizetéssel**

alkalmazást nyernek oly intelligens megbízható egyének, — nők is — kik gyermekbiztosítással kívánnak foglalkozni.

A szakmába járatlanok be lesznek oktattva.

Közelebbi felvilágosítás **Wallerstein Fülöp fia** cégénél (Piacz-u. 24.) nyerhető.

||| **Kiadó üzlethelyiség.** |||

Piacz-utca 65. sz. alatt egy üzlethelyiség berendezéssel együtt azonnal kiadó.

Értekezhetni lehet

Doszpoly János utóda cégénél.

Uszoda megnyitás.

Van szerencsém a n. é. fürdőző közönséget értesíteni, hogy a kedvező időjárás következtében

fedett és langyos vízzel megtöltött o o o o o o o o uszodámat megnyitottam

Az uszás tanítást **Letenyei János** szakavatott uszó mesterem végzi.

Az uszoda mindennap Reggel 6 órától 9 óráig. Férfiak.

„ 9 ó. déli 12 „ Nők.

Délután 1 ó. esti 8 „ Férfiak

részére áll rendelkezésre.

Idény bérlet-jegy — Személyenként 14 korona.

Minden bérlő egy saját uszó ruhát és egy lepedőt köteles magával hozni, vagy annak gondozását az uszó mesterre bízni.

Az uszás tanítás iránt kérem az uszó mesterhez fordulni.

Szives látogatást kér tisztelettel:

a tulajdonos.

Csak 10 napig!

Henry Cirkusz.

**A széna vásártéren,
a hatvan-utcai vas-
uti állomás mellett**

Debreczenben

Megnyitó előadás

június 5. pénteken.

Csak 10 napig!

Beszél, nevet és énekel a „GRAMOPHON“! (Beszélőgép)

Beszerzi magának minden jó házi asszony; ha meglátja:

Mentze Henrik ujdonságok áruházában, Debrecen, Piac- és Szent-Anna-utca sarkán
a most érkezett „SUPERIOR“ tüzzománc főzőedényeket,

melyek meglepő szép vörösbarna színben, minőségre és tartósságra felülmulhatatlanok. (Kérik a „Superior“ védjegyre ügyelni.)
— Egyszeri próba elégséges arra, hogy bárki is meggyőződjék arról, hogy kizárólag jó minőségű árut, olcsó szabott árak mellett
MENTZE HENRIK ujdonságok áruházába szerezhető be a legjobban, hol igen nagy választék van háztartási különlegességekben, gyermekjátékokban, n. ú. pántokban, piperecikkekben és mindenféle alkalmi ajándékokban.

Pénz-, szivar- és cigarettatárcák, kézi bőröndök, haj-, ruha- és fogkefék, szappanok, puderek, valódi kölni víz és illatszerek, tükrök és fényképkeretek, valódi doubbe és gyász nyakláncok, brostük és fülbevalók, teljes tennis felszerelés, hintaágyak, ugyszintén valódi egyiptomi cigaretta papírok stb.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Thurzófürdő

házilag kezelt

KLIMATIKUS GYÓGYHELY.

Hidegvizgyógyfürdő

Szepesvármegye déli részén fekszik, 575 méter a tenger színe fölött, pompás és nagyterjedelmű és fenyveserdő közepette. — Kitűnő forrásvíz. — Állandó fürdőorvos.

Évad május 15-étől szeptember végéig.

Vasuti állomás: Gölnicbánya-Thurzófürdő. Posta és távirat állomás. — Bővebb főlvilágosítással szolgál a tulajdonos:

MENESDORFER KÁROLY, Gölnicbánya (Szepesmegye.)

Thierry A. gyógyszerész.

Balzsama.

A legjobb házi gyógyszer étvágy zavaroknál, gyengeség, rossz érzés ellen, enyhíti a köhögést, nyálkát feloldja, tisztítja. 12 kis vagy 6 kettős üvegben franko 4 korona. Kapható:

Thierry A. gyógyszerésznél, Pregrada bei Rohitsch—Sauerbrun.

— Valódi csakis a mellékelt jegy mellett. —

Utazásoknál ez a szer okvetetlen szükséges.

Főraktár Budapesten TÖRÖK J. gyógyszerésznél, Zágrábban MITTELBACH S. gyógyszerészénél, Bécsben BRADY C. gyógyszerésznél. A.

MIHALOVITS J.

gyógyszertár és gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
Debrecenben, főter 51. szám.

Ajánlja a következő, közkedveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème

arczépitő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sörny, szeplő s egyéb bőrtisztítatlanságnál.

— 1 tégely Harmat-crème ára 1 korona. —

A kréméhez használandó poudert, a

Harmat-arcpor,

mely az arcnak üde, ifju színt kölcsönöz; három féle színben kapható u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. — Jól tapad és igen jól fed.

Próbadoboz ára 50 fillér Nagyobb doboz 1 és 2 korona.

A Mollitergin

a legkiválóbb arc s különösen kéz-bőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc- s kéz-bőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arcbőrt a legrövidebb idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kéz-bőrt fehérré, puhává változtat.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajszesz.

Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr-betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz, nem piszkítja a fehéreneműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést!

— 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona. —

Dr. Borsos-féle Növényi Hajkenőcs.

Azok részére, kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

— 1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona. —

A Mihalovits-féle

Iztelen Csukamájolaj

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s evégből a gyermekek azt szívesen szedik.

A Mihalovits-féle

China-bor.

China-vas-bor.

Condurangó-bor.

Pepsin-bor.

1 üveg ára

1 kor. 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gonddal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.